

KULHON SEUDUN KYLÄSUUNNITELMA

2005

Kulhon seudun kehittämissyhdistys ry
Joensuun Seudun Leader ry
Maaseudun Sivistysliitto
Pohjois-Karjalan Kylät ry

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto.....	2
Työskentelytapa.....	2
Kylän henki ja osaaminen.....	3
Kylän tulevaisuuden vaihtoehtoista ja tavoitteista; maailmanmenon vaikutus kylään	3
Vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkatekijöitä.....	3
Ongelmia ja unelmia.....	3
Kulhon seudun kehittämisohjelmia.....	4
Liitteet	

Johdanto

Kulhon seudun kyläyhdistyksen (Kontiolahti) toiminta-alue on sama kuin Kulhon äänestysalue. Lisäksi toiminta-alueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin puolelta Multimäki ja Purolantien alue. Kulhossa on toiminut aiemminkin kyläyhdistys, mutta sen toiminta laantui. Nyt toiminta on viriämässä uudelleen, mihin liittyen myös kyläsuunnitelma laadittiin. Kyläsuunnitelma toimii samalla alueen kyläyhdistyksen pitkän tähtäimen toimintasuunnitelmana.

Kyläsuunnitelma on laadittu kyläläisten itsensä työstämän aineiston pohjalta ja heidän kanssaan yhteistyössä. Näin ollen suunnitelma heijastaa heidän omia näkemyksiään ja tarpeitaan alueen kehittämiseksi.

Kuntakeskuksesta syrjässä sijaitseva Kulho on kasvava seutu. Sen asukkaat käyttävät kunnan palveluja vähän; pääasiassa he asioivat Joensuussa Uusimpia väestötietoja ei ole saatavissa, mutta vuoden 2003 lopussa asukkaita oli 761. Kesällä asukasmäärää lisäävät kesämökkiläiset. Yhteistyö muiden kylien kanssa ei ole ollut yhteisöllistä, vaan se on perustunut henkilökohtaisiin kontakteihin. Kyläläiset uskovat, että kylätoiminnan vakiinnuttua on mahdollista luoda yhteistyökuvioita lähikylien kanssa.

Suunnitteluillat järjestettiin Kulhon koululla talven ja kevään 2005 aikana. Niistä kolmessa illassa mukana oli yhdistyksen hallitus ja kahteen iltaan kutsuttiin kaikki Kulhon seudun asukkaat jokaiseen talouteen jaetulla kirjeellä. Kyläsuunnitelman tekoon osallistui yhteensä kaikkiaan 60 henkilöä. Kyläiltojen vetäjänä toimi hankesihteeri ja tiedottaja Tarja Partanen Pohjois-Karjalan kylät ry:stä, jolta Maaseudun sivistysliitto osti tämän palvelun.

Työskentelytapa

Työskentelytapana käytettiin *Tulevaisuuden Verstas* –menetelmää, joka koostuu kyläanalyysistä, synkistely- ja ideointivaiheesta sekä todentamisivaiheesta. Menetelmää käyttäen analysoimme kylän henkeä ja ilmapiiriä sekä pohdittiin kyläläisten osaamista ja listattiin merkittäviä kohteita ja rakennuksia.

Kylän vahvuuksia ja heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkakuvia arvioitiin nelikenttäanalyysin keinoin. Synkistelyvaiheessa kartoitettiin ongelmia ja kehittämiseistä seinäpaperityöskentelyn avulla; lisäksi äänestettiin, mitkä ongelmat ja esteet ovat suurimmat.

Ideointivaiheen tavoitteena oli kirjata seinäpapereille mahdollisimman suuri määrä haaveita, ideoita, joista voisi työstää toteuttamiskelpoisia toimenpiteitä. Pohdittiin myös kylän tulevaisuuden vaihtoehtoja ja maailmanmenon vaikutusta niihin. Ideat, samoin kuin ongelmatkin, jaettiin eri aihepiireihin.

Todentamisivaiheessa työstettiin aiemmin aihepiireihin ryhmiteltyjä ideoita ja ongelmia siten, että niistä valittiin ne, joita voidaan kehittää edelleen. Laadittiin kehittämisohjelmat, joissa määriteltiin toimenpiteet esteiden poistamiseksi ja keinot hankkeen toteuttamiseksi, vastuutahot ja aikataulut toimenpiteille.

Kylän henki ja osaaminen

Kulhossa toimii useita yhdistyksiä ja yritystoiminta on moninaista. Kyläläisiä yhteen vieviä tapahtumia järjestävät kyläyhdistyksen lisäksi vanhempaintoimikunta ja urheiluseura sekä seurakunta.

Kyläläiset pitävät yhteyttä toisiinsa vaihtelevasti – yhteydenpito riippuu henkilökohtaisista kontakteista. Kyläkauppa on tärkeä kohtaamispaikka uusien kontaktien syntymiselle. Kulholaiset suhtautuvat kyläänsä myönteisesti ja haluavat kehittää yhteisöllisyyttä.

Nuoret toivovat lisää toimintoja. Esimerkiksi he haluavat, että diskoja järjestettäisiin enemmän. Kunnon musiikkiluokka, paremmat hiihtoladut, enemmän skeittipaikkoja ja korkeatasoisia tansseja – siinä listaa nuorten toiveista.

Kylän tulevaisuuden vaihtoehtoja ja tavoitteita

Kulholaiset uskovat kylän kasvavan tulevaisuudessa, minkä myötä myös palvelujen tarve kasvaa. Kylälle toivotaan toimivaa palvelurakennetta. Toisaalta toiveena on säilyttää kylän identiteetti ja maaseutumaisuus.

Vahvuuksia ja heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkatekijöitä

Kulhon *vahvuuksia* ovat sen sijainti lähellä kaupunkia, lisääntyvä asukasmäärä ja oma kauppa. Luonto, melko hyvä infrastruktuuri ja palvelut lisäävät kylän voimaa. *Heikkoutena* on yhteishengen puute. Linja-autoyhteyksien puute, katuvalojen ja kevyenliikenteen väylien osittainen puuttuminen katsotaan myös heikkouksiksi. Joensuun läheisyyden pelätään vievän asiakkaat kyläkaupalta.

Mahdollisuutena kulholaiset näkevät yhteistoiminnan sekä koulun käyttämisen kyläläisten kokoontumispaikkana. Eri alojen taitajat ja palvelujen lisääntyminen tarjoavat moninaisia mahdollisuuksia. *Uhkatekijäksi* mainitaan, että kyläläisten yhteishenki ei kehity toivotulla tavalla. Uhkana on myös liian tiheän rakentamisen vuoksi syntyvä lähiömäisyys.

Ongelmia ja unelmia

Synkistely- ja ideointivaiheessa kyläiltaan kutsuttiin kaikki kyläläiset. Ongelmat ja unelmat ryhmiteltiin seuraaviin teemoihin: harrastukset, infrastruktuuri, kulttuuri, kylä, palvelut ja ympäristö. Ongelmien ja unelmien merkittävydestä/tärkeydestä äänestettiin.

Ongelmia

Yksi suurimmista ongelmista on kevyenliikenteen väylien puuttuminen Karsikon sekä Kuurnan suuntiin. Ajoneuvoliikenne on erittäin vilkasta. Tiellä kulkee henkilö- ja linja-autoja, tukkirekkoja sekä sora-autoja (Kulhossa useita soraomonttuja) aiheuttavat omalta osaltaan runsaasti ongelmia. Tiellä liikkuu paljon jalankulkijoita, pyöräilijöitä sekä etenkin kesäisin rullaluistelijoita. Piennaraluetta ei juurikaan ole, joten vaaratilanteita syntyy usein. Palveluista postin ja veikkauspisteiden puuttuminen sekä kuntakeskuksen kaukainen sijainti koetaan ongelmaksi. Nuorille halutaan lisää harrastusmahdollisuuksia – ne ovat vähissä, jos nuori ei harrasta urheilua ja liikuntaa.

Unelmia

Unelmissa esiin nousi voimakkaasti asia, joka koetaan suurimmaksi ongelmaksi: kevyenliikenteen väylät. Lasten yleinen leikkipaikka on toivelistan kärjessä. Kyläläisten yhteiseksi toimintapaikaksi halutaan kylätalo.

Kulhon seudun kehittämisohjelmista

Kulhon seudun kehittämiseksi keksittiin useita tapoja. Alla on ”purettu auki” muutamia ehkä tärkeimmiksi koettuja kehittämisohjelmia (lopun liitteenä).

Lasten yleinen leikkipaikka

Toivelistan ykkösenä on yleinen leikkipaikka lapsille. Esteenä sen toteuttamiselle on raha sekä sopivan paikan löytäminen. Leikkipaikan rakentamista varten rahoituksen osalta on käännettävä kunnan puoleen. Välineitä voisi saada esimerkiksi lakkautettavilta kouluilta. Myös hankerahoitusta ja keräystä voisi ajatella. Hankkeen toteuttaisivat kyläyhdistys, koulu ja kunta yhdessä vuoden 2006 aikana.

Kylätalo

Kulholaiset pitävät kylätaloa tarpeellisena, koska ”omaa” kokoontumispaikkaa ei ole. Esteenä toteuttamiselle on raha. Kylätalon rakentamisen voisi toteuttaa Leader-rahoituksella. Toinen mahdollisuus on saada koulun laajentumisen myötä oma tila koululta. Koululla on myös rantasauna, josta voisi kehittää/laajentaa kylätalotyyppisen kokoontumispaikan. Toteuttamiseen osallistuisi kyläyhdistyksen lisäksi myös koulu. Kylälaisten yhteisen kokoontumistilan suunnittelu aloitetaan vuonna 2006.

Kylälaisten yhteistoiminta

Kylälaisten yhteistoiminnan vähyys on seurausta yhteisten tapahtumien puuttumisesta. Kulhon eri alueiden tutuksi tekemisellä sekä kylällä toimivien yhdistysten voimakkaammalla yhteistyöllä pyritään lisäämään kanssakäymistä kylälaisten välille. Myös tiedottamista kylän asioista parannetaan/lisätään.

Liikenneturvallisuus ja kevyenliikenteen väylät

Kevyenliikenteen väylien puuttuminen Karsikon ja Kuurnan suunnissa sekä liikenneturvallisuus yleensä on selvä ongelma. Jotta väylät voitaisiin rakentaa ja turvallisuutta lisätä, pitäisi poistaa esteet, joita ovat rahan puute, maanomistajien vastustus, tieliikelaitoksen rakennushankkeiden tärkeysjärjestys sekä suunnitelmien puuttuminen. Kyläyhdistys pyrkii vaikuttamaan suoraan päättäviin tahoihin.

Liikenneturvallisuutta lisäävät nopeuksien alentaminen rajoituksin, liikennevalot sekä laajempi katuväläistys. Myös hidasteiden rakentaminen sekä rekkaliikenteen ajoreittien muuttaminen lisäävät turvallisuutta. Koska kyse on infrastruktuurin rakentamisesta, kyläyhdistyksen lisäksi mukaan toteutukseen tarvitaan sekä Kontiolahti että Joensuu, tieliikelaitos ja tiehoitokunnat. Tavoitteena on toteuttaa nämä parannukset 1-5 vuoden aikavälillä.

